

Podríem dir que la industrialització ha representat un cop «mortal» per a molts oficis artesanals. El fet que avui es necessiti produir amb rapidesa ha provocat que la qualitat artesana en pateixi les conseqüències. I és que les màquines s'encarreguen d'enllestir el que a un artesà li costaria un mes. El present i el futur de l'artesania és doncs en mans de la societat de consum. Això no treu però que encara es pugui trobar algun artesà d'edat, sense cap aprenent a qui ensenyar l'ofici. Aquí podríem incloure el cas d'Antolín García, cistellaire a Garriguella, on s'instal·là fa gairebé cinquanta anys, deixant el seu poble

J.L. PONCE

Per dir-ho d'alguna manera, el cabassaire o cistellaire és aquell qui es dedica a confeccionar i vendre cistells, cistelles, coves i altres estris de canya, vímet, sarga o jonc. Antolín García és un dels pocs homes que encara avui dediquen el seu temps a entrellaçar la sarga i corda de lligar bales de palla per treure'n aquests utensilis. Per motius d'edat i salut ha hagut de deixar de treballar la canya, vímet o jonc...

— On es remunta l'origen històric d'aquest ofici?

— Uii!, és un dels més antics que es coneixen, conseqüentment amb un paral·lelisme al de la fusta. Ja en l'edat mitjana, els cistellers, que per cert no erem massa nombrosos, van constituir-se amb un ofici pràcticament lliure.

— A l'edat mitjana ja es constituïren gremis de l'ofici?

— Mai no s'aconseguien, malgrat que es varen fer, segons consta, moltes temptatives. L'artesania del treballat d'aquest tipus de fibres vegetals s'ha diferenciat sempre d'altres oficis artesanals, vull dir que ha estat molt liberal i independent. Potser per aquesta raó mai no hagi cristal·litzat una qüestió d'aquest tipus.

— Quins materials s'utilitzaven en aquells alborns de la història de l'artesania del cisteller?

— Pel que ens ha arribat, en un principi s'utilitzaven diferents tipus d'escorça o bé de fibres

vegetals, suficientment manejables per poder donar-los un ús domèstic.

— Actualment, quina és la matèria primera que s'utilitza?

— Ara mateix és la canya i el vímet.

— És una matèria indispensable?

— No ho sé, suposo que en algun altre indret podran fer-se servir altres coses... Ara bé, a la nostra comarca tant la canya com el vímet són molt abundants.

— I quins són els municipis on se'n cull més?

— Penso que a Cabanes i Peralada.

— Hi ha uns processos específics per treballar la canya?

— Cada artesà fa servir un procés diferent, segons el seu tarannà. Per tant, generalitzar sobre aquest punt podria fer veure que sóc superior a qualsevol altre i no voldria ofendre ningú.

— Bé, doncs... Com ho fa vostè? Sempre i quan no sigui un secret professional.

— No ho és, només faltaria

això! Per treballar la canya, s'ha de remullar solament quan el temps resulta ser molt sec, o que la tramuntana bufa amb força, ja que aquest vent pot arribar a deshidratar la humitat que la matèria porta en si mateixa. Així, s'ha d'esquitxar una mica de tant en tant, de manera que es torni més melosa i es pugui treballar sense massa pro-

L'Antolín García és un dels últims cistellaires que queden a Garriguella, vist que ja no hi ha aprenents que s'interessin per l'ofici

blemes d'esquerdissar-se i malmetre el material de què es disposa. Al contrari, per treballar el vímet, cal deixar-lo en remull.

— Quant de temps s'ha de tenir en remull el vímet?

— Depèn de l'època en què es vulgui treballar. Si és l'hivern, caldran tres o quatre setmanes. Si en canvi ens trobem a l'estiu,

llavors amb una setmana n'hi ha prou.

— Quin és el procés d'elaboració, per fer, per exemple un cove?

— El primer i fonamental és començar per la base. Una casa no es comença mai per la teulada, sinó pels fonaments, ja que el fonament de l'elaboració d'un cove és el cul. La mida la dona la rodella...

— Perdoni que l'intrompi... Què és la rodella?

— El cercol de vímet. Llavors —continua—, una vegada tenim la rodella, es comença a teixir la base, l'ordit en vímet i la trama amb canya. Pren la forma d'un con punxegut però que, una vegada acabat,

té una consistència molt considerable, en ordre a capacitat, contingut i pes.

— Quines eines necessita per a tot plegat?

— Per partir les canyes pel llarg fa falta una eina anomenada esquerdador. Aquest esquerdador pot tenir tres o quatre arestes, segons es talli la canya

nadiu Dueñas, situat a la província de Palència. Per a ell, Catalunya és la mare política i Garriguella la llar, «on afortunadament vaig anar a parar, m'hi vaig casar i tenir fills. Vull dir amb tot plegat que, guardant un record per la terra on vaig veure la llum per primera vegada, Garriguella és el meu poble». Malauradament, i per motius de salut, l'Antolín va haver de deixar el negoci, però continua entrellaçant cordes com una diversió. De les seves mans sorgeixen primorosos cabassos de tota mena, per petits i grans, per turistes i gent d'aquí, treballadors i botiguers. El trist és que no hi hagi una continuïtat...

en tres o quatre talls, naturalment. A més, hem de disposar de tisores, ganivet i podall per poder fer els acabaments.

— Sabem que fa algun temps patí una malaltia hepàtica que li dificulta fer esforços... i sabem també que ha hagut de dedicar les seves energies a feines menys feixugues...

— Sí, és per això que des de fa uns tres anys solament puc lliurar feina que mereixi més atenció que força. D'aquí bé que teixeixi cabassos més aviat d'aquells que fan servir les senyores per anar a plaça. Per a mi, que sóc un home actiu i nerviós, el no fer res em suposaria la mort. Podríem dir que més que un treball, això és un hobby.

— Diu que és nerviós... com és possible doncs que faci artesania?

— Bé, ara he de tenir més paciència que mai, ja que un cove d'aquests, segons com sigui de gros, porta una feina d'uns deu dies per a cadascun. Val a dir, però, que no ho podria traduir amb hores, ja que treballa quan em ve de gust i plego quan em canso.

— Segons sembla, deu vendre les peces a un preu força elevat...?

— No treballa per diners. Em limito a cobrir les despeses que representa la compra de material, a part del fil de les bales de palla. La resta, la faig per a la família i per als amics. Ara bé, si algú ve amb un encàrrec, llavors naturalment li faig pagar quatre o cinc-centes pessetes, per les despeses.

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL

BORSA DE BARCELONA

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT			CIMENTOS I CONSTRUCTORS		
	Anterior	Dia 13		Anterior	Dia 13
Catalana de Gas	575	580	Asland	930	920
Aigües de Barcelona	393	385	Sanson	1.300	—
Eléctricas de Zaragoza	110	D-111	Dragados y Construcciones	428	418
Enher S/B	85	82	Fomentos y Obras	950	950
Fecsa	—	—	SIDEROMETAL·LÚRGIQUES		
Fenosa-Unión Eléctrica	80	79,50	Altos Hornos de Vizcaya	—	65
Hidroña	69	70	Citroën Hispania	1.200	1.180
Hidroeléctrica española	81	80,25	Fasa Renault	590	580
Iberduero	114,50	114,75	Finanzauto	540	—
Sevillana de Electricidad	94	94	Material y Construcciones	—	—
BANCOS			Metalúrgicas Santa Ana	—	445
Bilbao	1.420	1.420	Motor Ibérica	291	279
Central	1.120	1.150	Duro Felguera	410	410
Hispano Americano	660	650	PAPERERES		
Vizcaya	1.425	1.440	Sarrio	405	400
Banesto	1.235	1.125	Torras Hostench	2.200	2.200
Santander	1.125	—	Papèlera Española	325	315
Popular-Español	1.485	1.490	DIVERSES		
Exterior	470	470	La seda de Barcelona	250	245
Zaragozano	785	785	Tubacex	196	193
Comercial Transatlántico	1.165	D-1.167	Camps	—	—
QUÍMIQUES			Telefónica	170,25	168,50
S.A. Cros	480	470	Sniace	268	264
Industrias Aragonesas	358	358	Autopistes	160	157
Española Carburos	595	590			
Española Petróleos	470	485			
Explosivos Río Tinto	302	290			

Canvi de divises facilitat per

CAIXA DE SABADELL

Divisa	Comprador	Venedor
1 Dòlar EUA	110,562	110,838
1 Dòlar canadenc	85,493	85,707
1 Dòlar australià	79,301	79,499
1 Franc francès	20,118	20,168
1 Lliura esterlina	202,487	202,993
1 Lliura irlandesa	180,724	181,176
1 Franc suís	83,276	83,484
100 Francs belgues	324,664	325,476
1 Marc alemany	67,916	68,086
100 Lires italianes	9,235	9,259
1 Flori holandès	60,434	60,586
1 Corona sueca	18,697	18,743
1 Corona danesa	17,698	17,742
1 Corona noruega	17,508	17,552
1 Marc finlandès	27,765	27,835
100 Xelins austríacs	964,293	966,707
100 Escuts portuguesos	82,746	82,954
100 Lires japoneses	87,940	88,160
100 Dracmes grecs	85,393	85,607

Cotització de l'ecu (Brussel·les)

43,28	Francs belgues	2,06	Marc alemany
2,32	Florins holandesos	0,69	Llures esterlines
6,97	Francs francesos	1.518,42	Lires italianes
1,26	Dòlars estatunidencs	1,68	Francs suïssos
169,18	Escuts portuguesos	159,74	Lires japoneses
		140,30	Pessetes espanyoles